

РЕЄСТРАЦІЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ КОНТРАКТІВ

Вінницький національний технічний університет

***Анотація:** В статті відображений порядок реєстрації зовнішньоекономічних контрактів, його умови згідно нормативно-правової бази, перелік необхідної документації.*

***Ключові слова:** зовнішньоекономічний договір, міжнародні операції, суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності, облік, реєстрація зовнішньоекономічних контрактів.*

REGISTRATION OF FOREIGN ECONOMIC CONTRACTS

***Abstract:** The article reflects the procedure for registration of foreign economic contracts, its terms in accordance with the regulatory framework, a list of required documentation.*

***Key words:** foreign economic agreement, international operations, subjects of foreign economic activity, accounting, registration of foreign economic contracts.*

Вступ

Порядок реєстрації зовнішньоекономічних контрактів є достатньо важливим питанням не тільки у сфері міжнародної економічної діяльності, але і у сфері правового забезпечення суб'єктів інтернаціональних відносин. Це дозволяє суттєво розширити можливості експортної діяльності для багатьох компаній, які хочуть вийти на міжнародний ринок для просування власної діяльності та продукції шляхом заключення договорів відповідно до чинного законодавства.

Результати дослідження

Відповідно до ст. 383 ГК України «Державна реєстрація зовнішньо-економічних договорів(контрактів)» з метою відповідності контрактів законодавству Кабінет Міністрів України може запроваджувати їх державну реєстрацію. «Види зовнішньоекономічних договорів (контрактів), що підлягають державній реєстрації, а також порядок її здійснення визначаються законом про зовнішньоекономічну діяльність та іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно нього» [1]. Так даний наказ Міністерства Економіки України «Про порядок реєстрації(обліку) зовнішньоекономічних контрактів» розмежує декілька регламентів реєстрації договорів – від реєстрації зовнішньоекономічних контрактів, предметом яких є операції з давальницькою сировиною українського замовника, до реєстрації та обліку контрактів на здійснення експортних операцій з нафтою.

Зі слів Ю.Г.Козака, автора посібника про зовнішньоекономічну діяльність [2], ми можемо зрозуміти, що: «зовнішньоекономічні договори, що укладені підприємствами, як правило, не потребують реєстрації в органах державної влади. Однак, для окремих її видів така реєстрація є обов'язковою. Так, обов'язковій реєстрації підлягають договори, укладені суб'єктами ЗЕД всіх форм власності, предметом яких є:

- Товари, відносини з реекспорту яких регулюються чинним законодавством України та міжнародними договорами України;
- Товари походженням з України, щодо яких міжнародними договорами України передбачені добровільні обмеження експорту з метою запобігання демпінгу;

- Товари походженням з України, щодо яких застосовуються антидемпінгові процедури;
- Товари походженням з України, імпорт яких до інших держав квотується, континентується, ліцензується відповідно до законодавства цих держав або нормативних актів економічних угруповань, митних союзів;
- Товари походженням з України, експорт яких здійснюється у межах бартерних(товарообмінних) операцій чи операцій із зустрічної торгівлі.

Переліки товарів, зовнішньоекономічні договори за якими потребують реєстрації, визначаються Мінекономрозвитку» [2, С.192].

Договір вважається зареєстрованим, якщо суб'єкту ЗЕД видали картку реєстрації – обліку зовнішньоекономічного договору. Ця картка видається для подання митним органам і після того, як оформлюється митний договір, залишається там. У Торгово-промислову палату України чи регіональну Торгово-промислову палату подається засвідчена копія картки реєстрації задля того, щоб отримати сертифікат про проходження товару.

Реєстрацію договорів ЗЕД проводять Мінекономіки і уповноважені органи в обласних центрах, які мають привілеї на здійснення реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.

Для обліку (реєстрації) зовнішньоекономічних договорів (контрактів) подаються такі документи:

1. заява в довільній формі на офіційному бланку суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності - заявника за підписом його керівника;
2. інформаційна картка зовнішньоекономічного контракту
3. установленної форми, заповнена й оформлена згідно з вимогами цього наказу;
4. оригінал зовнішньоекономічного договору (контракту) з усіма чинними на дату подання додатками, специфікаціями, додатковими угодами та іншими документами, які є частинами контракту, та йогокопія, завірена в установленому порядку керівником суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності (якщо зовнішньоекономічний договір(контракт) підписаний фізичною особою, його копія засвідчується в установленому порядку);
5. копія свідоцтва про державну реєстрацію, завірена керівником суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності;
6. копія витягу з торговельного, банківського чи судового реєстру або
7. реєстраційного посвідчення місцевого органу влади іноземної держави про
8. реєстрацію іноземного суб'єкта господарської діяльності, завірена керівником
9. суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності України (подається тільки в разі
10. попередньої поставки товару);
11. документ про оплату послуг за реєстрацію зовнішньоекономічного договору (контракту);
12. лист-погодження Мінпромполітики (у разі експорту металобрухту) [3].

Для інших видів контрактів завбачені інші умови реєстрації:

1. «Державній реєстрації підлягають договори (контракти) про виробничу кооперацію, спільне виробництво та інші види спільної інвестиційної діяльності, не пов'язаної із створенням юридичної особи, укладені відповідно до законодавства суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності України за участю іноземного інвестора-1» [4].
2. «Виконання зобов'язань, що випливають із зовнішньоекономічних договорів (контрактів), не зареєстрованих в установленому законом порядку, тягне застосування до суб'єктів господарювання, які порушили цю вимогу, адміністративно-господарських санкцій, передбачених законом» [5].

Висновки

Порядок реєстрації зовнішньоекономічних контрактів є доволі громіздким процесом, заради якого необхідно сформувані та підготувати документаційний пакет та надати його до Мінекономіки і уповноваженим органам в обласних центрах, які мають привілеї на здійснення реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Це стосується визначеного переліку товарів та послуг, що визначається Мінекономрозвитку.

1. ГК України, стаття 383 «Державна реєстрація зовнішньоекономічних договорів(контрактів)», п 1,2 URL: https://kodeksy.com.ua/gospodars_kij_kodeks_ukraini/statja-383.htm (дата звернення: 23.05.2022).
2. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон. [текст] Навч.посібник. – 6-те вид., перероб. та доп. / За ред. Ю. Г. Козака. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 290с
3. Додаток до Наказу Міністерства економіки України 15.12.2005 N 505 «Інструкція про порядок заповнення картки реєстрації-обліку зовнішньоекономічного договору (контракту)» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0006-06#Text> (дата звернення: 25.05.2022).
4. Мінекономіки України, наказ N 136 від 29.06.2000 «Про порядок реєстрації та обліку зовнішньоекономічних договорів (контрактів)», (додаток 1, п.1) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0420-00#Text>
5. Положення про порядок державної реєстрації договорів (контрактів) про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/112-97-п#Text>

Сметанюк Олена Анатоліївна - доцент, канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту, маркетингу та економіки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця

Симоненко Надія Володимирівна — студентка групи МЗД-186, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: lillhope1@gmail.com

Smetaniuk Olena - Associate Professor, PhD, Associate Professor on Department of Management, Marketing, and Economics, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia

Symonenko Nadiya – Faculty of Management and Informational Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: lillhope1@gmail.com